

RIL 201-3-2013

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

**Suunnitteluperusteet ja
rakenteiden kuormat
Vesirakenteet**

RILin julkaisuilla on oma kotisivu, joka löytyy osoitteesta www.ril.fi Kirjakauppa ko. kirjan kohdalta. Sinne on koottu tiedot julkaisun painoksista sekä mahdolliset lisäinformaatiot.

JULKAISIJA JA KUSTANTAJA:

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

MYYNTI:

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

Töölönkatu 4, 00100 Helsinki

Puh. 0207 120 600, fax 0207 120 619, email ril@ril.fi, www.ril.fi

ISBN 978-951-758-579-8 (nid.)

ISBN 978-951-758-580-4 (pdf)

ISSN 0356-9403

Painopaikka: Tammerprint Oy, 2013

Tämän teoksen osittainenkin kopiointi ja saattaminen yleisön saataviin on tekijänoikeuslain (404/61, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) mukaisesti kielletty ilman nimenomaista lupaa.

© Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

Alkusanat

Eurokoodien virallinen käyttö alkoi syksyllä 2007, jolloin ns. ensimmäisen paketin kansalliset liitteet valmistuivat. Eurokoodien laajamittainen käyttö on alkamassa, kun kantavien rakenteiden asetukset uudistuvat lähtökohtana eurokoodien määrittelemä suunnittelujärjestelmä.

”RIL 201 Suunnitteluperusteet ja rakenteiden kuormat” -julkaisusarjan tavoitteena on antaa käyttäjystävällisessä ja tiiviissä muodossa ohjeita rakenteiden suunnitteluun eurokoodeihin pohjautuen. Tarvittaessa on ohjeita täydennetty kansallisilla risti-riidattomilla käytännöillä.

Ohjesarjan ensimmäinen osa RIL 201-1 perustuu eurokoodin standardeihin EN 1990, EN 1991-1-1, EN 1991-1-3, EN 1991-1-4 ja niiden kansallisiin liitteisiin. Toinen osa RIL 201-2 perustuu standardeihin EN 1991-1-2, EN 1991-1-5, EN 1991-1-6, EN 1991-1-7, EN 1991-3 ja EN 1991-4 ja niiden kansallisiin liitteisiin.

Tämä kolmas osa käsittää vesirakenteiden suunnitteluperusteita ja kuormituksia. Ohjeessa annetaan ohjeita miten vesirakenteiden suunnittelussa sovelletaan eurokoodeja, Liikenneviraston laatimaa NCCI 7 -ohjetta sekä muita vesirakenteiden suunnitteluun liittyviä lähteitä. Suunnitteluohje toimii perustana rakennusurakoiden teknisen sisällön määrittelyssä, jolloin selkeällä ja yhtenäisellä suunnitteluohjeistuksella vältytään ongelmista urakointivaiheessa.

Julkaisun tekstin on laatinut Ari Savolainen (Sito Oy) pohjautuen mm. suunnittelutoimistojen Pitkälä Oy:n ja Arcus Oy:n laatimiin vertailulaskelmiin. Julkaisun toimituskuntaan ovat lisäksi kuuluneet em. toimistoista Matti Pitkälä, Tommi Pitkälä, Markku Karjanlahti (Pitkälä Oy) ja Jaakko Heikkilä (Arcus Oy), Liikennevirastosta Heikki Lilja ja Pentti Salo sekä Helsingin satamasta Veikko Saukkonen (pj.). Sihteerinä ja hankkeen projektipäällikkönä on toiminut Gunnar Åström (RIL).

Työtä ohjaava ohjausryhmä koostui satamarakenteiden omistajien edustajista: Ville Alajoki (Helsingin kaupunki/Rakennusvirasto), Jouni Hilden (Turun satama), Antti Kokkomäki (Rauman satama), Risto Rajala (Neste Oil) ja Yrjö Vainiala (Naantalin satama).

Ohjeen rahoittajia ovat Liikennevirasto, Helsingin, Turun, Rauman ja Naantalin satamat sekä Neste Oil. Ohjeen luonnos on ollut kattavalla lausuntokierroksella.

Kiitämme ohjeen rahoittajia, kirjoittajaa ja toimituskunnan asiantuntijoita, lausunnonantajia sekä kaikkia muita ohjeen laadintaan osallistuneita tahoja, jotka ovat tiedoillaan ja kannanotoillaan edesauttaneet tämän ohjeen syntymisen. Uskomme, että tämä ja RILin muut eurokoodien suunnitteluohjeet ovat erittäin tarpeellisia uuden rakenteiden suunnittelujärjestelmän käytössä.

Joulukuussa 2013

SUOMEN RAKENNUSINSNÖÖRIEN LIITTOT RIL ry

Risto Vahanan
puheenjohtaja

Helena Soimakallio
toimitusjohtaja

Sisällysluettelo

0.	SUUNNITTELUPERUSTEET	7
0.1	SOVELTAMISALA	7
0.2	RAKENTEET	7
	0.2.1 Laiturirakenteet	7
	0.2.3 Rantarakenteet	8
	0.2.6 Sulut ja kanavarakenteet	8
	0.2.7 Laiva- ja uittojohteet	8
	0.2.8 Patorakenteet	8
	0.2.9 Kiinteät merimerkit	9
0.3	VAATIMUKSET	9
	0.3.1 Perusvaatimukset	9
	0.3.2 Luotettavuuden hallinta	9
	0.3.3 Suunniteltu käyttöikä	9
	0.3.4 Toteutusluokat ja säilyvyys	10
	0.3.5 Käyttörajalavaatimukset	13
0.4	MITOITUSPERIAATTEET	16
	0.4.1 Kuormien yhdistäminen	16
	0.4.2 Murtorajatilat	17
	0.4.3 Käyttörajatilat	19
	0.4.4 Mitoitusohjeet	19
0.5	SUUNNITTELUPERIAATTEET	20
1.	YLEISET KUORMAT	23
1.1	TILAVUUSPAINOT, OMA PAINO JA RAKENTEIDEN HYÖTYKUORMAT	23
	1.1.1 Pysyvät kuormat	23
	1.1.2 Hyötykuormat	24
	1.1.3 Maanpaine	27
1.2	PALOLLE ALTISTETTUJEN RAKENTEIDEN KUORMAT	27
1.3	LUMIKUORMAT	27
1.4	TUULIKUORMAT	28
	1.4.1 Tuulikuormat rakenteille	28
	1.4.2 Tuulikuormat aluksille	28
1.5	LÄMPÖTILAKUORMAT	29
1.6	TOTEUTTAMISEN AIKAISET KUORMAT	30
1.7	ONNETTOMUUSKUORMAT	30
1.8	JÄÄKUORMAT	30
	1.8.1 Yleistä	30
	1.8.2 Jäänpaine (terminen)	31
	1.8.3 Jäämassan törmäys alusten vaikutuksesta, jääteli	32
	1.8.4 Jään noste/roikkuminen	33
	1.8.5 Ahtojää	33
1.9	VEDEN LIIKKEESTÄ AIHEUTUVAT KUORMAT	33
	1.9.1 Aaltokuormat	33
	1.9.2 Virtaavan veden kuormat	34
	1.9.3 Yhdistelykertoimet ja osavarmuusluvut	34

1.10	MUUT KUORMAT	34
1.10.1	Tukipainuman vaikutus	34
1.10.2	Laakerikitka.....	35
1.10.3	Vedenpinnan korkeuseron huomioon ottaminen	35
1.10.4	Betonin kutistuminen ja viruminen	36
1.10.5	Jännevoima, kallioankkurit.....	37
2.	LIIKENNEKUORMAT	39
2.1	AJONEUVOLIIKENNE	39
2.2	RAUTATIELIIKENNE.....	39
2.3	VESILIIKENNE.....	40
2.3.1	Aluskuormat.....	40
2.3.2	Kuormat laiva- ja uittojohteille	43
3.	NOSTURIKUORMAT	45
3.1	KONTTINOSTURIT.....	45
3.2	AJONEUVONOSTURIT	46
3.3	MUUT NOSTOKONEET	46
LIITTEET		
Liite 1	Vesiliikenteen kuormat	49
Liite 2	Jääkuormat	55
Liite 3	Aaltokuormat.....	62
Liite 4	Vedenpaine kuormat	69
Liite 5	Tyypillisten tavarasatamissa lastinkäsittelyssä käytettävien nostokoneiden kuormakaavioita	74

Ilmoittajahakemisto

Ilmoitukset julkaisun lopussa.

Ramboll Finland Oy
Ruukki Construction
Terramare Oy